

นวัตกรรม “อสม.ส่งด่วน”

สาขาการบริการในศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน
(ศสมช.) และการสร้างหลักประกันสุขภาพ

ประจำปีพุทธศักราช 2569

อสม.ณีนุช กล้าหาญ

อสม.ดีเด่นระดับภาค

จังหวัดระยอง

แบบเก็บรวบรวมนวัตกรรมของ อสม.ดีเด่นระดับภาคประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙

ชื่อนวัตกรรม : อสม.ส่งด่วน

ชื่อเจ้าของผลงาน : นางสาวณิรุช กล้าหาญ

ประเภทนวัตกรรม : ☐ นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ (Product innovation)
☐ นวัตกรรมกระบวนการ (Process innovation)
☒ นวัตกรรมบริการ (Service innovation)

สาขาที่ประกวด : การบริการในศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน (ศสมช.) และการสร้างหลักประกันสุขภาพ

จังหวัด : ระยอง

อสม.ดีเด่นระดับ ☐ เขต ☒ ภาค ☐ ชชาติ

ที่มาและความสำคัญของการสร้างนวัตกรรม

โรคไม่ติดต่อเรื้อรังเป็นปัญหาด้านสุขภาพที่สำคัญของหมู่บ้านคลองไ้ เนื่องจากมีจำนวนผู้ป่วยเป็นจำนวนมากโดยเฉพาะโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูง และเป็นปัญหาที่ชุมชนให้ความสำคัญและต้องการแก้ไขเป็นอันดับ 1 จากจำนวน 11 ปัญหาที่ประชาชนเสนอในที่ประชุมจัดทำแผนสุขภาพ

จากข้อมูลการคัดกรองโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูง ของประชาชนอายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 408 ราย พบว่ามีกลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวาน จำนวน 42 ราย กลุ่มป่วยโรคเบาหวานจำนวน 44 ราย(ในจำนวนนี้มีผู้สมัครใจเข้าร่วมคลินิกเบาหวานระยะสงบจำนวน 10 ราย) กลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูง จำนวน 50 ราย กลุ่มป่วยโรคความดันโลหิตสูง จำนวน 86 ราย ซึ่งหากประชาชนกลุ่มดังกล่าวไม่ใส่ใจสุขภาพ ไม่มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในอนาคต กลุ่มเสี่ยงก็จะกลายเป็นผู้ป่วย และกลุ่มป่วยก็จะมีโรคแทรกซ้อนได้

ศสมช.บ้านคลองไ้ จึงได้เล็งเห็นความสำคัญในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหา ดังกล่าวนี โดยเน้นให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการดูแลตนเอง รวมถึง อสม.ได้มีส่วนร่วม ในการเป็นผู้ช่วยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพของประชาชนผ่านกระบวนการดำเนินงานของ ศสมช.บ้านคลองไ้

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ประชาชนกลุ่มเสี่ยงและผู้ป่วยโรคเบาหวาน และโรคความดันโลหิตสูง ได้รับการบริการจาก อสม. ผู้ช่วยในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ ผ่านกระบวนการของ ศสมช.บ้านคลองไ้

๒. ประชาชนกลุ่มเสี่ยงและผู้ป่วยโรคเบาหวาน และโรคความดันโลหิตสูง มีความพึงพอใจต่อการได้รับการบริการ จาก ศสมช.บ้านคลองไ้

ขั้นตอนการดำเนินงาน (ระบุขั้นตอนของการจัดทำ/รายละเอียดนวัตกรรม/ระยะการดำเนินงาน)

๑. วางแผนนำผลที่ได้จากการตรวจคัดกรองสุขภาพปี ๒๕๖๗ และข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพของผู้ป่วย NCDs ในชุมชนมาวิเคราะห์ และวางแผนการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย

๒. ดำเนินการ ๓ กระบวนการหลัก ประกอบด้วย ๑. ส่งข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพ อสม.ดำเนินการประชาสัมพันธ์ข้อมูลด้านสุขภาพให้กับชุมชน ๒. ส่งบริการด้านสุขภาพ : อสม.มีบทบาทหน้าที่ในการช่วยออกแบบกิจกรรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เหมาะสมสำหรับชุมชน สร้างแรงจูงใจและการมีส่วนร่วมให้คนในชุมชนเห็นคุณค่าของการดูแลสุขภาพตนเองติดตามและ

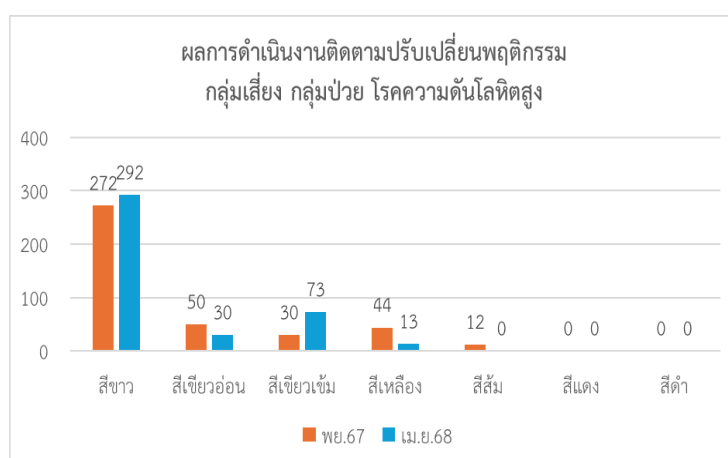
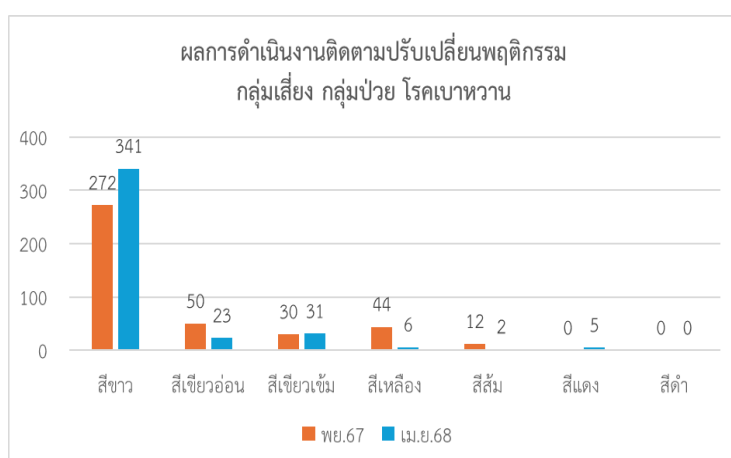
ประเมินผล การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพของประชาชน เพื่อให้เห็นผลลัพธ์ที่ชัดเจน ๓. ส่งต่อพบหมอทันตแพทย์ : ขอคำปรึกษาผ่าน Line Health station หรือ Line ส่วนตัวกับหมอบุคลากรที่ ๒ และ ๓ ได้ทันทีเมื่อพบเคสที่มีความผิดปกติ

๓. ติดตามประเมินผล ได้แก่ ๑. อสม.ติดตามผลการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพในชุมชน ๒. นำผลจากการติดตามมาวิเคราะห์ ๔. รับฟังคำแนะนำ และเสียงสะท้อนจากผู้รับบริการ

๔. ปรับปรุงแนวทางการดำเนินการเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน ประกอบด้วย ๑. นำแนวทางการดำเนินการมาวิเคราะห์ร่วมกับเครือข่าย ๒. ปรับเพิ่มจุดบริการ Health station และ ความถี่ ๓. เพิ่มการประชาสัมพันธ์ ๔. เพิ่มช่องทางการติดต่อกับ ศสมช. ๕. ปรับกระบวนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและบริบทของพื้นที่

ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

- ผลการดำเนินงานติดตามปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกลุ่มเสี่ยง กลุ่มป่วย โรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูง

ประชาชนหมู่บ้านคลองไผ่ มีภาวะสุขภาพที่ดี ขึ้น ในปี ๒๕๖๘ ไม่พบผู้ป่วยเบาหวาน ความดันโลหิตสูงรายใหม่ และในกลุ่มผู้ป่วย สามารถควบคุมโรคได้ดี ไม่มีโรคแทรกซ้อน

- ผลการดำเนินงานติดตามปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้ป่วยคลินิกเบาหวานระยะสงบ

จำนวนผู้สมัครใจเข้าร่วม คลินิกเบาหวานระยะสงบ(ราย)	ยังไม่สามารถหยุดยาได้ (ต้องติดตามต่อเนื่อง)	หยุดยาได้ (เบาหวานระยะสงบ)
๑๐	๙	๑ (นางฉวี อารีย์)

- ความพึงพอใจต่อการใช้นวัตกรรม

ระดับความพึงพอใจ	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก
ร้อยละความพึงพอใจ	๙๒.๕	๓.๗๕	๓.๗๕	-	-

ปัจจัยความสำเร็จ

๑. มีทีมงานที่เข้มแข็งและเสียสละ : อสม. บ้านคลองใช้ ร่วมกันดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
๒. มีภาคีเครือข่ายที่ให้ความสำคัญในการดำเนินงานแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพในชุมชนผ่านการสนับสนุน ด้านต่าง ๆ เช่น คน : รพ.แกลง สนับสนุนเจ้าหน้าที่ร่วมดำเนินงานกับ อสม. เงิน : ได้รับสนับสนุนงบประมาณการดำเนินงานจาก อบต. ทางเกวียนและการระดมทุนของชุมชน ของ : ได้รับสนับสนุนอุปกรณ์ยาและเวชภัณฑ์ จาก รพ.แกลง อบต.ทางเกวียนและการระดมทุนของชุมชน
๓. คนในชุมชนเห็นความสำคัญของการดูแลสุขภาพตนเองและสามารถจัดการปัญหาด้านสุขภาพตนเองได้มากขึ้น
๔. ชุมชนมีปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาด้านสุขภาพ เช่น มีกลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษ เป็นต้น

โอกาสในการพัฒนา

๑. พัฒนาทักษะและความรู้ด้านสุขภาพ ของ อสม. :อบรมเพิ่มเติมเรื่องโรคเรื้อรัง การใช้เทคโนโลยี เช่น แอปพลิเคชันสุขภาพ เพื่อบันทึกและติดตามข้อมูล
๒. พัฒนาการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ : ใช้สื่อออนไลน์ เช่น Facebook, Line กลุ่ม, Tiktok เพื่อเผยแพร่ความรู้สุขภาพผลิตสื่อท้องถิ่น เช่น แผ่นพับหรือคลิปสั้นๆ ที่เข้าใจง่าย
๓. พัฒนาระบบติดตามและประเมินผล : ใช้แบบฟอร์มมาตรฐานในการเก็บข้อมูลสุขภาพ นำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงกิจกรรมให้ตรงกับปัญหาจริง

ภาคผนวก

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
DEPARTMENT OF HEALTH SERVICE SUPPORT

